UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ґазета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекҐреґор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЗРІСТ ЕКОНОМІЧНОЇ СИЛИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

Американська преса подає від своїх кореспондентів в СРСР підсумки досягнень соціялістичного будівництва, беручи їх з радянської преси. Ці кореспонденти капіталістичної преси подають, що радянська преса, головно ювілейні числа, переповнені підсумками й діяґрамами, в яких показано зріст індустрії і рільничого господарства, і не тільки цілковите зникнення безробіття, але й недостачу робітників. Радянська преса порівнує це з положенням в капіталістичних країнах, де економічна кріза далі шаліє та ще й стало поглиблюється, де безробіття зростає. Ті самі кореспонденти кажуть, що закордонні капіталісти, а з'окрема люди з буржуазного табору, які відвідують Радянський Союз, ніяк не можуть зрозуміти, читаючи радянську пресу, в якій кожного дня можна вичитати про невиконання пляну багатьома підприємствами—як це так виходить, що проте плян загально виконано з надвишкою. Ті старі кореспонденти капіталістичної преси, які вже довгі роки перебувають в Радянському Союзі, кажуть, що вони вже вивчили систему соціялістичного будівництва, а проте не раз губляться.

Діло в тому, що ніде в світі нема в пресі такої гострої критики й самокритики, як в Радянському Союзі. Ніде в "демократичних" країнах, з їхньою "волею преси", нема такої широкої критики, як в радянській пресі. Людині непривичній до такої широкої й гострої критики здається, що там все йде до упадку, що там усі роблять так, що нічого не лишається, тільки бити їх. Але коли підсумовується цифри досягнень, тоді чужинці, які писали й говорили, що пятилітній плян невдався, дивляться з зачудуванням і питають, як це сталося.

Наприклад, майже вся радянська преса останні місяці била на тривогу, що продукція вугілля в СРСР дуже відстає від пятилітнього пляну. Цілі сторони преси були заповнені тривожними попередженнями про це. А коли в тринацяті роковини Жовтневої революції підраховано, то показалося, що за останній рік у вугільній індустрії виконано 117.4 процент плянованого завдання.

Коли вороги радянської влади почали плекати надію на невдачу виконання пятилітнього пляну, "Правда", центральний орґан Всесоюзної Комуністичної Партії, подає таку статистику:

"За перших два роки (пятилітнього пляну) наша індустрія зросла на 52 процент, коли після пятилітнього пляну вона мала зрости на 47.5 процент. Значить завдання перевищено на 4.5 процент. Після пятилітнього пляну державні господарства мали дати на пятому році 1,750,000 тон збіжжя. Але вже цего року дали вони ту скількість збіжжя, а на другий рік вони його подвоять. Пятилітній плян визначав, що на кінець пятилітки має бути колективізовано 52,000,000 акрів землі, а тимчасом на кінець цего року, тобто за два роки колективізовано вже 85,000,000 акрів землі."

Поодинокі індустрії так виконали своє завдання: вугілля, як ми вже зазначували — 117.4 процент, залізна індустрія — 102.3 процент, нафтова — 105.7 процент, електро-технічна — 139 процент, індустрія рільничої машинерії — 128.7 процент. Безробіття цілковито зникло і відчувається брак робітників.

"Правда" порівнує ці досягнення й цей зріст з упадком і економічною крізою в капіталістичних країнах, головно з такими великими індустріяльними країнами, як Злучені Держави, Німеччина й Велика Британія й каже: "Минулий рік викрив слабість капіталістичної системи по цілому світі і задемонстрував силу й успіхи плянової соціялістичної орґанізації."

Та самим лише економічним життям розвитку соціялістичного будівництва не визначується. Ні розвиток індустрії, ні рільництва немислимий без піднесення культурного. Тому поруч із зростом індустрії й колективізації та механізації рільництва, росте й соціялістична культура та освіта. Країна вкривається тисячами вищих і середніх шкіл, головно шкіл технічних. 250-тисячна армія молоді, молоді робітничої й селянської, має цего року заповнити робітничі факультети для здобуття фахової освіти, для виховання радянських техніків, механіків, фахових робітників, що стали б на чолі нової соціялістичної індустрії.

Що ж до нищих шкіл, то 1 жовтня цего року видано закон про обовязкове загальне навчання і на 30 жовтня в СРСР відкрито 24,000 нових шкіл, в яких мало дістати навчання 1,500,000 дітей шкільного віку, що були ще поза школою. Коли тут стрінуто труднощі, то тільки через брак учителів, але робляться всі старання, щоб і ту трудність перемогти. Комсомол постановив заповнити недостачу учителів до різдва повністю, через добровільну мобілізацію на освітнім фронті. Клич, щоб 12,000,000 дітей забезпечити повністю вчителями й школами буде досягнений в половині цего року. В червоній армії грамотність сягнула вже 98.7 процент. Коли й приходить ще до армії частина селянських хлопців неграмотних, то з армії домів після двох літ служби вони вертають грамотними людьми.

Такі досягнення Радянського Союзу, що про них пише вже нині сама капіталістична преса. І тої сили не зломлять ніякі протирадянські змови, що їх провадять ріжні контрреволюціонери при допомозі й за гроші міжнародніх капіталістів, цеї сили не зломлять і не захитають ніякі клеветники, що виписують ріжні брехні проти радянської країни.

ДО ВСІХ ВИЗИСКУВАНИХ ФАРМЕРІВ В ЗАХІДНІХ ПРЕРІЯХ

ПОКЛИК ДО ДІЛА!

Товариші фармері!

Теперішнє економічне положення більшости фармерів в західній Канаді є того рода, що вимагає акції. Величезний упадок цін на продукти фарми веде до загальної нужди та примирання з голоду для тисячів фармерів в західних провінціях. Працюючи по невільничому довгими роками, щоби випродукувати величезне рільниче добро цеї країни, робітники ріллі знаходяться зараз в позиції подібній до робітників, що не мають праці по містах. Цілим фармерським округам загрожує дійсне примирання з голоду. Тисячі тратять й цю крихітку маєтку, яку мали і стрічаються з виглядом або спокійно приняти нужду посеред достатків, або поставити спротив — недопустити до прогнання з фармів. Банки, компанії рільничої машинерії, морґеджеві і позичкові, словом всі, що жиють з праці фармерів і робітників вимагають від фармерів заплати. Тому без сумніву буде великий зріст продажів за податки, шерифи забіратимуть і продавати збіжжя та будуть виставлятися фарми на ліцитацію—як не тепер то в четвер.

Рільнича кріза, що охопила західні прерії, є частю загально канадійської крізи, яка охопила країну. В містах обнижування заробітної платні і масове безробіття є долею фабричного робітника. На фармах більшість фармерів стоїть лице в лице з нуждою. Уряд цеї країни, будучи знаряддям великого фінансового капіталу, не зробить нічого, щоб змінити положення.

Офіціяльні фармерські орґанізації, замісць закликати до бойового спротиву проти цього масового руйнування своїх членів стають недіяльними, приймають теперішні відносини, та надіються на поворот "ліпших часів". Ці орґанізації, збудовані фармерами через протяг багатьох років, показалися неспосібними боронити життєвого рівня своїх членів перед атаком капіталістичної крізи. Замісць боротися за економічні і соціяльні потреби робітників ріллі, теперішні провідники фармерських орґанізацій ведуть тайні переговори з капіталістичними визискувачами.

Через ряд років Канадійська Фармерська Освітна Ліґа і її часопис "Форов" (а в українській мові "Фарм. Життя") вели освітну працю серед фармерів, показуючи їм, що в рямцях капіталізму не може бути розвязки їхніх питань і що тільки при тісній злуці робітників ріллі з робітниками фабричними скінчиться їхнє терпіння через встановлення влади працюючих і заведення нею соціялізму. Часопис "Форов" вів постійно роботу викривання капіталістичної політики провідників фармерського руху та старався пояснювати клясовий характер фармерських проблемів.

Тепер прийшов час ділання. Час організування спротиву біді і нужді. Час домагатися від капіталістичного уряду і його фінансових покровителів такого рівня життя, який уможливив би фармерам жити вигідніше. "Співділання" з капіталістичними урядами мусить заступитися боєвою акцією. Фармері цеї країни мусять домагатися права на життя на цій землі, яку вони зробили продуктивною, мусять домагатися усунення тягару довгів, що на них тяжать.

Для цеї мети Канадійська Фармерська Освітна Ліґа скликає ряд фармерських конференцій в західних преріях для обговорення і приняття пляну ділання, пляну обєднаного боєвого виступу. Ці конференції відбудуться протягом місяця грудня у Вінніпеґу, Ріджайні, Саскатуні і Едмонтоні. Є надія, що ці конференції встановлять Комітети Ділання (Committees of Action), кругом яких можна би згуртувати маси визискуваних бідних фармерів, щоб повели боротьбу за своє визволення.

Канадійська Фармерська Освітна Ліґа закликає всіх фармерів лівого крила (всіх поступовців і радикалів), всіх, які згідні з цим, що прийшов час робити щось, орґанізуватися твердо—щоби обєднувалися і висилали делеґатів на ці конференції. Проситься всі відділи Юнайтед Фармерс, у всіх трох західних провінціях, які годяться на цей заклик, вислати своїх делеґатів на ці конференції. Де реакційні елементи перешкодили би місцевому відділові Юнайтед Фармерс вибрати делеґата, або де нема такого відділу, проситься всіх невдоволених фармерів, смільчаків і боєвиків, згуртуватися та вислати представника або самому приїхати. Ціль нас всіх є **обєднаний фронт:** не обєднаний фронт реакційників, кандидатів за посадами, бюрократів, але обєднаний фронт скривджених фармерів, які готові боротися за справедливість!

Конференції відбудуться:

У Вінніпеґу, 6 і 7 грудня, в салі Укр. Роб. Дому. Початок в годині 10-ій рано.

У Ріджайні, 8 і 9 грудня, в Укр. Роб. Домі, 1940 Atkinson St. Початок в другій годині по полудні.

У Саскатуні, 10 і 11 грудня, в Укр. Роб. Домі, 230 Avenue G, South. Початок в 2-ій годині по полудні.

У Едмонтоні, 13 і 14 грудня, в Укр. Роб. Домі, 10628—98th Street. Початок в годині 10-ій рано.

Зробіть всьо можливе, щоби ваша околиця була репрезентована хоч одним, як не більше делеґатами, щоби вже раз відійти від політики виголоджування, яку ведуть нишком офіційні провідники теперішніх фармерських орґанізацій.

З братнім привітом,

Канадійська Фармерська Освітна Ліґа,

Фред Шунаман, голова.

ВІТАЮТЬ ВИЗВОЛЬНУ БОРОТЬБУ ТРУДЯЩИХ

Вислухавши інформацію про фашістський терор на Західній Україні, мітінґ курсантів обєднаних шкіл Київа вітає революційний рух широких селянських мас Західньої України проти лютого терору польських фашістів, підтримуваних українськими фашістами і соціял-фашістами.

Розгул польського фашізму за останні тижні набрав характеру отвертого протиукраїнського кровавого терору. Та не спинить кровавий терор піднесення трудящих мас Західньої України, що перетворюється в орґанізований революційний похід трудящих усієї Польщі. Трудящі маси, під проводом компартії Польщі та Західньої України, зметуть зі свого шляху фашістських заґарбників з їхніми прибічниками — українськими соціял-фашістами.

Смерть фашізмові! Хай живе визвольна боротьба трудящих мас Польщі й Зах. України під керівництвом компартії!

МОВА ЦИФР

ВИНУВАЛЬНИЙ АКТ КАПІТАЛІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ

Орган Комуністичної Партії Німеччини "Роте Фане" наводить характерне зіставлення даних, що свідчать з одного боку, про злидні німецьких трудящих мас, а з другого —про неймовірну платню і ренти буржуазії, соціял-фашістських бюрократів і церковників.

Цифри, наведені комуністичною ґазетою, являють собою справжній обвинувальний акт проти капіталістичної системи.

За даними ґазети, 10 керівників найбільших промислових підприємств заробляють за рік загалом 7,800,000 марок, в той час як 10 металістів пересічно одержують заробітну платню на рік 22,366 марок.

2,465 мільйонерів у Німеччині мають капіталу загалом 34 мільярди 354 мільйонів марок, в той час, як 11,369,049 платників податків мають місячного прибутку по 100 марок. 7,850 капіталістів мають такий самий прибуток, як 9,100,000 трудящих разом.

"Роте Фане" наводить також характерні дані про розподіл земельних багатств Німеччини. У Саксонії 1,615 землевласників, що мають кожний понад 100 гектарів землі загалом володіють 27.17% земельної площі, в той час, як на долю 34,676 селян припадає тільки 6.4% всієї земельної площі.

Цікаві дані наводить ґазета про утримання міністрів і депутатів. 10 соціял-демократичних депутатів (як от Мюллер, Віссель, Зеверінґ і інші) одержують на рік 268,000 марок, у той час, як 10 безробітних металістів, у зв'язку з погіршенням соціяльного асекурування, яке запровадив Віссель, одержують допомогу тільки протягом півроку, що в крайному разі не перевищує 4,660 марок.

СМІХ КРІЗЬ СЛЬОЗИ

...Виборча комісія у Варшаві приняла зголошення всіх буржуазних виборчих ліст. З робітничо-селянських ліст не принята досі ні одна...

...І радість велія настала, табор ундівський звеселів, бо пан комісар від виборів: "нумерок" — дати повелів. (А він, комісар — не громадський, не повітово - камеральний, — з усіх найбільших комісарів — він для виборів: ґенеральний!)

— І сталось це не в Курівцях чи десь в Гаях, там коло Львова... В самій Варшаві сталось це!—Й ундівська ліста вже готова! — Весело стало кандидатам, отим усім панам докторам, тим канонікам і пралатам, усім маститим директорам, отим усім, що слава їх велика в ундо-загумінку, що для паради мають теж Тершаківців-Коханів-жмінку...

На місяць — хай ніхто не бреше, у "нас" є доказ документний, що "ми" народ! — та ще й який, що "ми" народ інтеліґентний! Куди не глянеш, де підеш, хочеш — не хочеш, в кожний мент тобі під очи навинесь свій рідний пан-інтеліґент!! Плюнеш на ліво: — то гаразд! — вцілиш в директора якого; плюнеш на право: — доктор — пан боронить вже гонору свого. — Дістанеться тобі, небоже, та ще й мовчи, ховай в кишеню.

— Й тому, як плюнути захочеш: закуси зуби, плюнь у жменю!

...Народ, ми, бачите, великий, інтеліґентів своїх маєм: Ще в ґімназійних штанах ходить — ми доктором вже величаєм; скільки на кільо треба деків — він ледве-ледве прожмікає, коби лиш довгі були пальці — в Центросоюз пан його пхає; як олівець послинить добре і вексель вміє підписати, — то будь він першим-ліпшим бзделем — будуть редактором вже звати!

...Народ, ми, значить, просвіщений, інтеліґенція в нас лепська! — На доказ вам:

Державна ліста унд-радикало-уесдепська!

Робітника чи селянина лиш до виборчих треба зборів, а на послів ми наберем панів-докторів, директорів!

То ж і не дивно! — Як таку в Варшаві лісту прочитали — мов на приказ: — Пшиента єст! — всі одноголосно сказали.

І приняті всі панські лісти, друг біля друга. Мов близнята зібралася кругом Бе-Бе своя рідня, як біля тата. — І, хоть вони по нації немов — то ріжної є масти — та спільний батько: капітал! — не дасть нікому з них пропасти!

Стоїть у фронті весь фашізм: польський, жидівський і німецький і український стоїть з ним, унд-радикало-уесдепський!

— — — — — — — — — — — —

...А від робітників, селян, працюючих села і міста — не принята ще дотепер ані одна-одніська ліста!

*

На равті у міністра Залєвского особа митрополита Шептицького звертала на себе загальну увагу.
(З ґазет.)

Як сварка деколи в панів буває от-така домашня — то зараз мусить бути равт! (По нашому — це є: комашня!) — При шклянці згоду всі знайдуть, порозуміння певне, повне; — всі задоволені будуть. — (Лише вівця буде без вовни!)

...Недавно, тому кілька літ, як саботажі бушували, — кількох українських панів: у воєводи равтували. Сам воєвода наказав їх спеціяльно запросити та біля них так танцював, не знав: де, як їх посадити...

Хоть УНДО тішилось внутрі, бо згідно з пляном було все,... воно в ґазетах, так на-зверх, писало: Гей, панове, фе!

...Шептицький, нині, разів — два аеропляном гнав в Варшаву, поки, вкінці, на равт попав, — собі й своїм на радість, славу.

— І проспівала тропарі уся ґрамада клерикальна і затягнула кондаки вся брать ундівсько-радикальна: — Їх Ексцеленція, Андрей, були в міністра на приняттю!

(На УНДО, хлопе, голос дай! Терпи й мовчи в своїм завзяттю!)

Всі фашістівські, польські і українські ґазети пишуть, що "пацифікація скінчена".

Панські ґазети, на команду, як це їм треба і пристало, всі в один голос заявили, що саботажів вже не стало.

— І хоть алярмами доносять про саботажі і підпали,

— Хоть пишуть ясно і виразно: скільки і де арештували,

— І, хоть по селах пусто, голо, що справді вже нема що їсти,

— І, хоть Шептицький запевняє, що всьому винні комуністи,

— І, хоть десь-там, в якійсь Просвіті вибухне бомба, мов скажена,...

...Панські ґазети заявляють: "Пацифікація скінчена!"

— І, хоть всі разом просять пімсти в поліції і в бога з неба — "Пацифікація скінчена".

— Так пани хочуть, бо так треба!

*

...Дорогою зритою... Рядном болота вкритою...

— Для ялівки недавно я з капусти листя обдирав, а недалечко грубий Клим щось там покладав чи орав... І страх, хотілося мені думками горе поділити — та грубий Клим, — він бо багач, — боявсь зі мною говорити.

...З-поза хмар віконця... осінна днина кинула сухий клапоть сонця...

...Дивлюсь...

...Дорогою зритою... Рядном болота вкритою... Сунуть підводи вибоями шин... Повні мішків вище драбин... При кожній підводі босий,... ...захмурений, безголосий... селянин пішком... На кожнім возі жовнір зі штиком!...

...Дорогою зритою... Рядном болота вкритою...

Максим Стріха.

РАДЯНСЬКА ЕСКАДРА ПОВЕРТАЄТЬСЯ З ГРЕЦІЇ.

14 жовтня радянська ескадра вийшла з Пірею до Севастополя. За годину до виходу ескадру відвідали грецький морський міністер, нач. морського штабу і ґенеральний інспектор грецької фльоти. Морський міністер заявив командуванню радянської ескадри, що поводження радянських моряків на території Греції було бездоганне. Про це офіційно заявив командуванню ескадри й мінзаксправ Махалонопулос.

На борту кораблів анґлійської ескадри, що стояли у Фалерській ґавані, 14 жовтня ранком, після анґлійського гимну, виконано "Інтернаціонал".

У пресі повно заміток, статтів і фотоґрафій, присвячених перебуванню радянської ескадри в Греції. Загальний тон ґазет, крім бульварної "Акрополіс" та редакційної "Ґехта", цілком доброзичливий. Людність ставилася до радянських моряків дуже тепло. Відїзджаючи, радянські моряки дякували повпердству за товариський і теплий прийом. 50 грецьких комуністів, заарештованих у день приходу радянської ескадри, звільнено.